

DRI1002 Våren 2007 17.4 Oppsummering mm

Oppsummering og presentasjon 3. obligatorisk oppgave

DRI1002 - IKT og informasjonssøking
Oppsummering 17.4.2005

Hovedstruktur i emnet

1. IKT og ytringsfrihet
2. Sensur og overvåking av Internett
3. Arkiver og biblioteker
4. Informasjonssøking og evaluering
5. Kildekritikk
6. Organisering og styring av/på Internett, nettverksøkonomi, globalisering mm
7. IKT og Sikkerhet

DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 1

Sammenhengen mellom temaene i kurset

Demokrati- rettslig regulering

- Ytringsfrihet
- Offentlighet – innsyn
- Personvern- Opphavsrett
- Sensur og kontroll
-

Organisering av informasjon

- Biblioteker og arkiver
- Kataloger og fulltekstlagring
- Søkestrategier
- Evaluering, kildekritikk

Teknologiske aspekter

- Oppbygging og virkemåte
- Arkitektur og standarder
- IP/TCP, HTTP, HTML
- Nettlesere, søkemotorer mm
- Databaser og fritekstsystemer

Makt, organisering, styring av og på Internett

- Nettverksorganisering – nettverksøkonomi, marked versus fellekode (allmenning) ...

Internett

DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 2

Ytrings- og informasjonsfrihet (idéel, jf EMK art. 10)

↓

Grunnlovsvernet (§ 100, endret i oktober 2004)

↓

Offentlighetsprinsippet (gjelder offentlig sektor)

↓

Innsynsrettigheter etter lovgivningen (jf informasjonsfrihet)

- offentlighetsloven
- personopplysningsloven
- forvaltningsloven

↓

Sensur og kontroll med tilgang til informasjon

- Personvern
- Opphavsrett

Hva? Hvorfor? Hvilken (relasjon)? Hvordan?

DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 3

Eksempel på enkel (filbasert) database

Arild Johan Jansen, Hofstadgate, 1384 Asker
Dag Wiese Schartum, Harald Lovenskiolds v, 0760 Oslo

Felter

Pnr	Ettnavn	Bornavn	Gate/veinavn	Postnr	Poststed	.
002	Jansen	Arild Johan	Hofstadgata	1384	Asker	.
001	Schartum	Dag Wiese	H. Lovenskiold vei	0760	Oslo	.
.....						

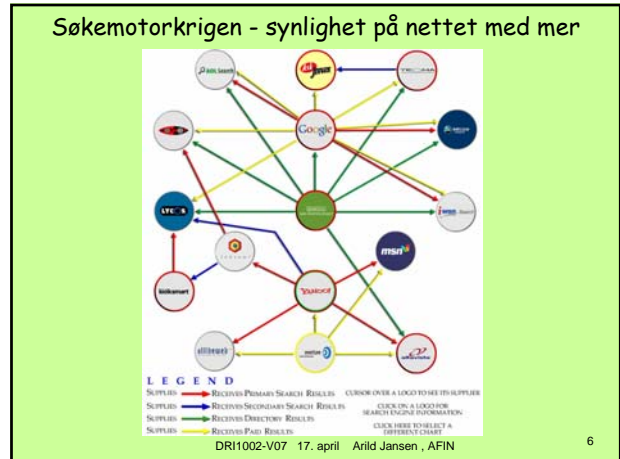
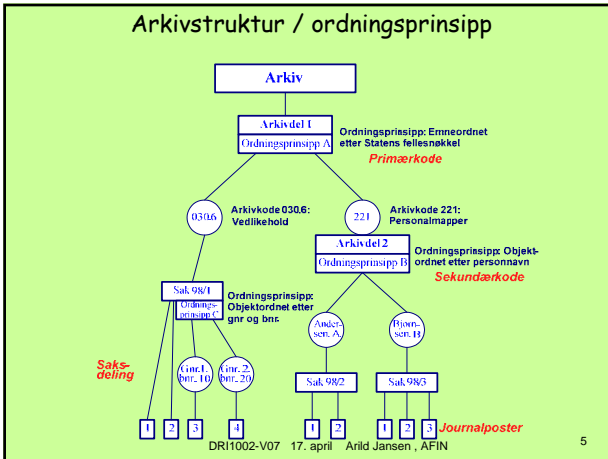
Poster (record)
En 'linje' i tabellen som inneholder verdier i de enkelte feltene

Primær-nøkkel
entydig identifikasjon for alle poster

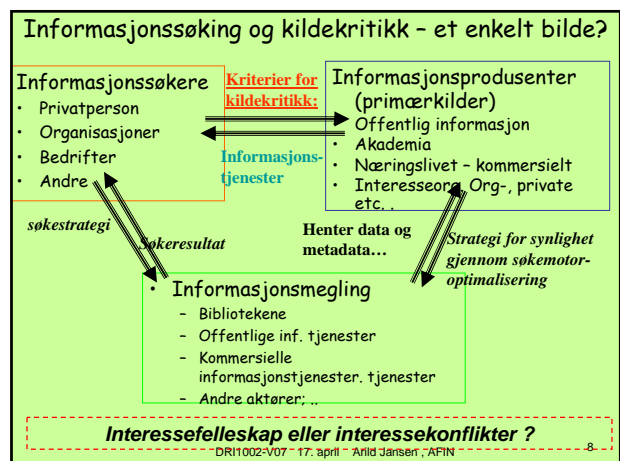
DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 4

DRI1002 Våren 2007 17.4 Oppsummering mm

Oppsummering og presentasjon 3. obligatorisk oppgave

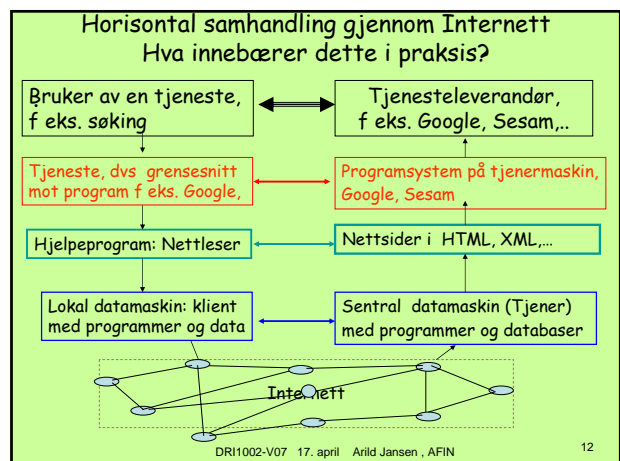
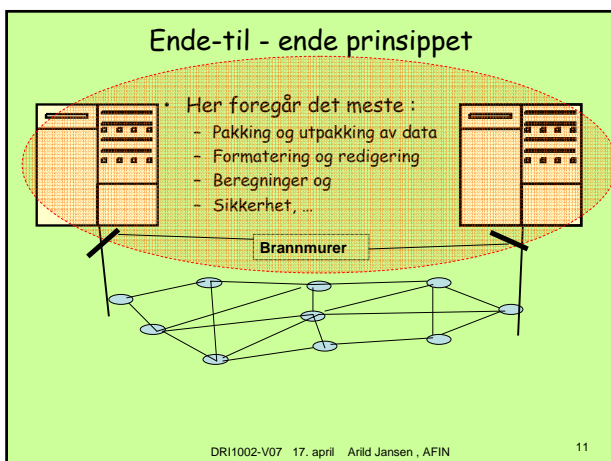
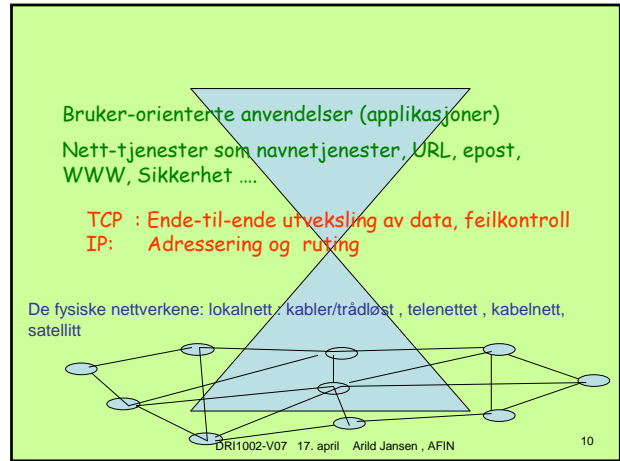

- Kildekritikk**
- Hvorfor kildekritikk
 - Hva er kildekritikk
 - Når og hvordan må vi utøve kildekritikk
 - Tradisjonelle kildekritikk
 - Generell kildekritikk :
 - Ekthet, uavhengig og upåvirket, tendensfri/objektivitet, autoritet
 - Fagspesifikk kildekritikk:
 - Faglig/vitenskapelig vurdering av informasjon:, relevant, korrekt, fullstendig, tidsaspekt,...
 - Kildekritikk på Internett:
 - Internettøkonomi, sammenheng/hvem som står bak: Skjult/åpen web,...
- DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 7

DRI1002 Våren 2007 17.4 Oppsummering mm

Oppsummering og presentasjon 3. obligatorisk oppgave

DRI1002 Våren 2007 17.4 Oppsummering mm

Oppsummering og presentasjon 3. obligatorisk oppgave

Nettverksorganisering

Fleksibilitet : Antall noder og relasjoner kan endres uten å endre nettverket
Tetthet: avstanden mellom to noder,
Stabilitet og varighet: Hvor stabil og levedyktig er nettverket

Nettverksøkonomi: Teorier om økonomiske verdier ved nettverk.
 • Økende utbytte: Verdien av å del av nettverk øker med størrelsen (f eks. e-post, informasjonstilgang)
Nettverkesternaliteter:
 • Positiver: Goseffekter ved tilby en ny tjeneste uten ekstra kostnader for andre
 • Negative eksternaliteter, f eks. spam, viruser,...

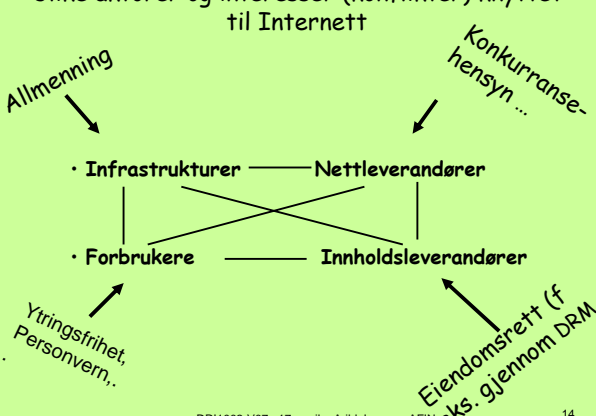
Kommunikasjon er organisasjon: Du kan nå alle
 • Mer åpent - dvs. tilgang på informasjon for alle
 • Fleksibilitet - nettet kan reorganiseres etter behov

Virtuelle organisasjoner
 Medlemmene knyttes sammen elektronisk ut fra bestemte formål, uten at dette avspeiler fysiske strukturer eller formelle organisasjoner

Men
 -lite effektivt for rutineoppgaver
 -Uoversiktig - vokser ut av kontroll
 -Vanskelig å administrere

DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 13

Ulike aktorer og interesser (konflikter) knyttet til Internett

• **Infrastrukturer** — **Nettleverandører**
 • **Forbrukere** — **Innholdsleverandører**

Interests: Allmenning, Konkurrans hensyn ..., Ytringsfrihet, Personvern.., Eiendomsrett (f.eks. gjennom DRM)

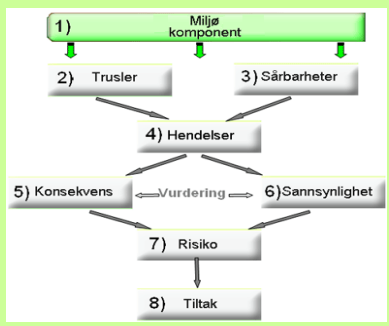
DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 14

Informasjonssikkerhet - Definisjon

- Beskyttelse mot brudd på **konfidensialitet**, **integritet** og **tilgjengelighet** for informasjonen i et informasjonssystem og for informasjonssystemet i seg selv.
- Sagt på en annet måte:
 Robuste og effektive informasjonssystemer, som gir **korrekt informasjon** til **rette personer** til **rett tid**

DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 15

Prinsipp for gjennomføring av en risikovurdering

- 1) Miljø komponent
- 2) Trusler
- 3) Sårbarheter
- 4) Hendelser
- 5) Konsekvens
- 6) Sannsynlighet
- 7) Risiko
- 8) Tiltak

DRI1002-V07 17. april Arild Jansen, AFIN 16